

Persbericht 29 november 2010

‘Belang van open Soester Eng zal in toekomst toenemen’

Bestuursleden van de Stichting Vienden Soester Eng bieden wethouder Witte van ruimtelijke ordening het visierapport 'Een toekomst voor de Soester Eng' aan. Vlnr: Henk Korten, wethouder Harry Witte, Pieter Augustinus (voorzitter Vrienden Soester Eng), Kees Waagmeester (eindredacteur van het rapport) en Dirk de Wit.

‘De openheid van het dorpse landschap dat de Eng nog vertoont, behouden en versterken’ is de kern van visiestuk van de Stichting Vrienden Soester Eng dat is aangeboden aan wethouder H. Witte van ruimtelijke ordening.

Het rapport ‘Visie: Toekomst voor de Soester Eng’ is geschreven met het oog op de herziening van het bestemmingsplan waarin zowel de noordelijke als zuidelijke Eng van Soest zijn gelegen.

De visie behandelt ‘een van de meest nog karakteristieke landschapselementen van Soest’. De zuidelijke Eng, een akkerbouw gebied van ongeveer zestig hectare, is uniek omdat hij anders dan de meeste engen (ook essen of enken genoemd) nog open en onbebouwd is. Het belang van dergelijke authentieke landschapselementen midden in de bebouwde kom zal in de toekomst alleen maar toenemen.

De visie is opgesteld vanuit een aantal algemene waarden als schoonheid, rust, ruimte, openheid, licht, lucht, akkerland, natuur, vrijheid, historie. Een nevendoeel is het kunnen blijven ‘lezen’ van de nog herkenbare elemen-

ten van de historische ontwikkeling van Soest. Toekomstige generaties moeten kunnen zien hoe Soest zich ontwikkeld heeft en hoe gewassen werden (en nog steeds worden) verbouwd.

De algemene waarden worden uitgewerkt in meer concrete waarden, zoals de belevingswaarde en cultuurhistorische waarde. Natuur en landschap in je eigen omgeving dragen bij aan welzijn en de menselijke gezondheid. De Eng is een rustpunt, ook visueel. Het beleven van de verschillende seizoenen, van het weer, van de Hollandse luchten, is op de Eng intensiever dan op minder uitgesproken plaatsen. De uitzichten vanaf de Eng, voor zover onaangetast, maken het zeldzame ervaren van ruimte en diepte mogelijk.

Verbondenheid met de geschiedenis is ook een belangrijke waarde voor de moderne mens om zich in zijn omgeving thuis te voelen. Het oude landschap en de historische functie van de Eng zijn zichtbaar en voelbaar. De grafheuvel op het Engenbergje uit de Jonge Steentijd (\pm 2500-2000 v.C.) versterkt het besef van een eeuwenoud landschap.

De Soester Eng is een uitloper van de Utrechtse Heuvelrug die door het landijs in een ver geologisch verleden is gevormd. In de loop van de eeuwen is hij opgehoogd als gevolg van bemesting met een mengsel van mest en heideplaggen uit schapenstallen. De middeleeuwse wijze van perceelafscheiding door middel van een enkele kei of paal is op de Soester Eng tot op de dag van vandaag in stand gebleven.

Economisch gezien is het gebied niet alleen belangrijk voor agrariërs; het is ook een belangrijke inkomstenbron voor de gemeente. De karakteristieke Eng zorgt voor een aantrekkelijk woon- en vestigingsklimaat dat zich onder meer vertaalt in aanzienlijk hogere waarde van de huizen, waardoor de gemeente meer inkomsten heeft uit onroerendzaakbelasting.

Verder noemt de visie de toeristisch-recreatieve waarde van de Eng, de landschappelijke waarde, de panoramische waarde, de

archeologische waarde, de aardwetenschappelijke waarde, de educatieve waarde en de ecologische waarde. Die laatste waarde is onder de huidige omstandigheden te gering. In de toekomst moet, net als in het verleden, een diversiteit aan planten en dieren in combinatie met de akkerbouw zorgen voor een veelkleurig dorpslandschap. Hagen, bloemen en kruiden kunnen van de Eng een bont geheel maken. Bij akkers horen klapprozen, korenbloemen, vlinders, leeuweriken, geelgorzen, patrijzen, hazen. De visie concludeert dat een duurzaam agrarisch beheer als akkergebied noodzakelijk is om de waarden te verwezenlijken en te behouden.

In het hoofdstuk 'Wat er moet gebeuren' wordt gesteld dat bebouwing in de omgeving van de Eng geen storende werking mag hebben op het uitzicht vanaf de Eng. Hoogbouw aan de randen van de Eng moet niet meer worden toegestaan. Aan de Eng grenzende bebouwing, zoals in het nieuwe plan Molen-schot, dient landschappelijk te worden ingepast naar bouwhoogte, materiaalkeuze en aankleding.

De massaliteit van de stuwwal die de Eng is als resultaat van geologische processen, moet kunnen worden beleefd vanuit verschillende opgangen naar de Eng. Ook de nog resterende open plekken van de noordelijke Eng moeten vrij blijven van bebouwing.

De visie wordt vooraf gegaan door een persoonlijk getinte 'prelude' waarin Wim Zweers een lofzang zingt op de weidsheid in de natuur. De ervaring van ruimte is essentieel voor een goed begrip van onze menselijkheid, schrijft hij. Daardoor weten wij ons deel van een groter geheel dat onze individualiteit overstijgt.

De visie is in twee gespreksronden opgesteld. Aan de gesprekken namen deel Pieter Augustinus, Ellen ten Berge, José Bijman, Jaap van Gent, Ad van der Grift, Wim de Kam, Hans Kampf, Henk Korten, Sien Overduin, Adriaan van Roomen, Peter Veen, Dirk de Wit, Wim Zweers en Kees Waagmeester (gespreksleiding en eindredactie).